

ЯКІСТЬ ОСВІТЛЕННЯ І ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА

Роботи по відновленню і захисту навколишнього природного середовища (НПС) від виробничих шкідливих викидів, скидів і відходів приводять до не зовсім оптимістичних висновків. По-перше, в багатьох випадках замість зменшення шкідливих викидів отримуємо їх збільшення (наприклад, на електростанціях). По-друге – для виконання цих робіт в наш час хронічно не хватає фінансування.

В цих умовах для нас, очевидно, залишається лише галузева по змісту, а по виконанню – конкретна виробничо-заводська тематика заходів охорони навколишнього природного середовища (ОНПС) на конкретному виробництві.

Для майбутнього важливо, щоб розробки, які проводяться в даний час, не довелось би переробляти в плані екологічної досконалості і безпеки, тобто при створенні нових конструкцій джерел світла (ДС), освітлювальних приладів і установок (ОП і ОУ), розробці нових технологій і спец обладнання, в замовленнях на розробку нових і модифікованих матеріалів необхідно передбачати виконання певних екологічних вимог і обмежень.

Те саме необхідно ставити і до організації виробництва.

В зв'язку з цим, в найближчі часи необхідно провести координаційні роботи, узагальнення, спільні дослідження екологічності розробки на неформальному, але професійному рівні, необхідно впровадити нові показники екологічності вироблюваної продукції.

На нашу думку необхідно розглянути питання про введення наступних параметрів екологічної безпеки для продукції:

1. Коефіцієнт екологічної безпеки при виробництві (КЕБв), який би враховував шкоду нанесену НПС при виробництві світлотехнічної продукції, на одиницю світлового потоку виробу, в залежності від матеріалів, які використовуються в основному і допоміжному виробництві, шкоди від використання енергоносіїв (вода, газ, електроенергія, мазут, бензин, дизпаливо та інші), екологічну шкоду від використаних технологічних процесів (гальваніка, малярка, ливарка, цеху по переробці пластмас і т.д.).

2. Коефіцієнт екологічної безпеки при експлуатації (КЕБе), можливо для цього необхідно визначити, наприклад, за еталон також лампу розжарення).

3. Коефіцієнт екологічної безпеки при утилізації виробу (КЕБу).

4. Узагальнюючий коефіцієнт екологічної безпеки виробу (УКЕБ).

Отже, запропоновано узагальнений підхід до оцінки екологічності всіх виробів, в тому числі і світлотехнічних, так як до останнього часу розроблялись тільки окремі питання цієї проблеми. Наприклад, світлотехніки займались в основному, лише питаннями екологічності безпеки при виробництві і знешкодженні ртутьовмістних ламп, не маючи узагальненого показника екологічної безпеки кожного виробу, що, в свою чергу, не дає можливості виробити екологічну оцінку діяльності галузі.

Очевидно, є потреба впровадити екологічний паспорт виробу, де були б внесені всі відомі впливаючі фактори даного виробу на НПС і рекомендації по їх нейтралізації чи повного усунення, і які повинні виконувати в обов'язковому порядку і повному об'ємі споживачі чи користувачі даного виробу.

Для прискорення узаконення даного підходу і отримання відчутних результатів по охороні НПС від наслідків діяльності промисловості, необхідно мати національну програму по розробці і впровадженню вищевказаних показників екологічності виробів.